

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 106/05
28.12.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vladimira Tamaša, predsednika veća, Ljubice Milutinović i Nede Antić, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "BB", radi priznanja stvaralaštva, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu P. 6/05 od 18.maja 2005. godine, u sednici veća održanoj dana 28.12.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Kragujevcu P. 6/05 od 18.maja 2005. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kragujevcu P. 6/05 od 18.maja 2005. godine u prvom stavu izreke usvojen je tužbeni zahtev tužioca AA i utvrđeno prema tuženom "BB", da je tužilac stekao pravo stvaralaštva "koristan predlog radi iskorišćavanja zaliha" u obliku korisnog rešenja, što je tuženi dužan da prizna i trpi da po osnovu ove presude tužilac ostvari imovinsko-pravni zahtev prema tuženom, u roku od 15 dana od pravosnažnosti presude pod pretnjom izvršenja. Drugim stavom izreke tuženi je obavezan da tužiocu plati na ime troškova parničnog postupka 59.500,00 dinara u roku od 15 dana.

Protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu P. 6/05 od 18.maja 2005. godine tuženi je blagovremeno izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava i odluke o troškovima parničnog postupka sa predlogom da Vrhovni sud uvaži žalbu tuženog i presudu Okružnog suda preinači tako što će odbiti tužbeni zahtev ili je ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 372. ZPP ("Službeni glasnik RS", broj 125/2004 od 22.11.2004. godine), pa je našao:

Žalba je osnovana.

Prvostepeni sud je na osnovu izvedenih dokaza i rezultata dokaznog postupka utvrdio da je tužilac svojom prijavom K. 17/00 od 4.04.2000. godine predložio rešenja za adaptaciju dvograne cevi čija je oznaka 46620662 i njeno prevođenje u dvogranu cev čija je oznaka 46629853 i to zavarivanjem zaštitnog lima i za okretanjem prirubnice; da je po dobijanju predloga ove inovacije tuženi započeo adaptaciju postojećih dvogranih cevi koje se završavaju oznakom 662 i njihovo prevođenje u dvogranu cev koja se završava oznakom 053 i to zavarivanjem zaštitnog lima, a potom i sa ugradnjom istih u vozila namenjena za izvoz u Grčku; da je po zahtevu tužioca obnovljen postupak za priznavanje inovacije (iz prijave K. 17/00 koji zahtev je odbijen) kod tuženog zaveden kao nova prijava pod brojem K. 41/00 od 6.11.2000. godine. Rešenjem direktora tužene od 30.01.2001. godine prihvaćen je predlog stvaralaštva tužioca pod nazivom "koristan predlog radi iskorišćavanja zaliha" kao korisna ideja, i tužiocu za ovaj vid stvaralaštva isplaćena nagrada. Stručne službe tuženog, po dostavljanju predloga tužioca po prijavi K. 17/00 upoznate su sa predloženim skicama i načinom rešavanja nastalog tehničkog problema. Veštačenjem je utvrđeno da se u proizvodnji tuženog koristi jedan od načina rešenja ovog problema koji je predložio tužilac (zavarivanje zaštitnog lima) i to predlog predložen još u prijavi K. 17/00 od 4.04.2000. godine a pravilan i potpun način rešenja tehničkog problema koji se odnosi na zavarivanje zaštitnog lima je upravo način koji je predložio tužilac u prijavama K. 17/00 odnosno K. 41/00 koji pored zavarivanja zaštitnog lima obuhvata i zaokretanje prirubnice. Zato je prvostepeni sud utvrdio da tehnička rešenja za rešavanje ovog problema nisu samoinicijativno dale službe tuženog, radna jedinica UNIP i radna jedinica Direkcija IT jer od strane stručnih službi tuženog nije bilo takvih inicijativa za rešenje ovog tehničkog problema. Zato predlog tužiočevog stvaralaštva predstavlja viši oblik stvaralaštva predviđen Pravilnikom o zaštiti pronalazaka i tehničkih unapređenja tuženog i to korisno rešenje, što istovremeno predstavlja i racionalizaciju rada koju je tuženi primenio u procesu proizvodnje.

Osnovano se u žalbi tuženog ističe da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP, jer presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, a dati razlozi su nejasni i protivrečni. Naime, prvostepeni sud je bio doneo presudu P. 9/01 od 8.septembra 2004. godine koja je ukinuta rešenjem Vrhovnog suda Srbije Gž. 116/04 od 26.januara 2005. godine jer je činjenično stanje bilo nepotpuno utvrđeno, zbog čega je u ponovnom postupku bilo potrebno sa sigurnošću utvrditi da li predlog tužioca za iskorišćavanje zaliha, naveden u prijavi K. 17/00 od 4.04.2000. godine i prijavi K. 41/00 od 6.11.2000. godine predstavlja korisnu ideju ili korisno rešenje, prema pravilniku tuženog, jer je tuženi to rešenje priznao kao korisnu ideju, a osporio zahtev tužioca za priznanje da predstavlja i korisno rešenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud je sumarno saslušao veštaka GC koji je izjavio da predlog stvaralaštva

U ponovnom postupku prvostepeni sud je sumorno saslušao veštaka GG koji je izjavio da predlog stvaralaštva tužioca predstavlja korisno rešenje prema normativnim aktima tuženog i predstavlja viši oblik stvaralaštva od korisne ideje koju je tuženi po rešenju priznao tužiocu. Međutim, kako su iskazi saslušanih svedoka DD, ĐĐ i EE, kao i svedoka ŽŽ bili u neskladu i izvesnoj koliziji, a primedbe tuženog su se odnosile na to da prijava tužioca K. 17/00 i K. 41/00 su u suštini iste prijave, prvostepeni sud nije mogao nakon ukidanja prethodno donete presude na prvom ročištu uz najsumarnije saslušanje veštaka da zaključi da predlog stvaralaštva tužioca predstavlja korisno rešenje a ne korisnu ideju kako je to tuženi prihvatio. Naime, prvostepeni sud je bio dužan da pozove svedoke da se decidno izjasne da li predlog stvaralaštva tužioca predstavlja novu ideju ili novo korisno rešenje, te koliki je udeo tužioca u stvaranju korisnog rešenja ako je ono nastalo. Pošto nesumnjivo proizilazi iz spisa da je tužilac ostvario pravo na naknadu za korisnu ideju od tuženog, prvostepeni sud je bio dužan da ispita i u čemu je pravni interes tužioca za podnošenje tužbe za utvrđenje da se radi o korisnom rešenju kao višem obliku stvaralaštva, a da pritom nije postavio i imovinsko-pravni zahtev.

Nakon što postupi po primedbama iz ovog rešenja, prvostepeni sud će ponovo doneti meritornu odluku.

Primenom člana 373. stav 1. tačka 3. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Vladimir Tamaš, s.r.

Za tačnost otpravka

dc